

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezčer, izmiki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam na avstro-ograke delo na vse leto 25 K., na pol leta 12 K., na četrt leta 6 K. 50 h., na en mesec 2 K. 50 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse 24 K., za pol leta 12 K., za četrt leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdo hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., na četrt leta 5 K. 50 h., na en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele tolike več, kolikor znača poština. Na naredne brez istodebne vpošiljatve naročnine se ne izira. — Za oznanila se plačuje od petorostopnje peti-vrste po 12 h., če se so osmanje tiska enkrat, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izdelo frankovati. — Dokopisi se ne vrčajo. — Uredništvo in upravljenštvo je v Knaflejih ulici št. 6, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljenštvo pa v pritličju. — Upravljenštvo naj se blagovolje pošiljati naročnine, reklame, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Nagl — nadškof?

Umrli goriški nadškof Jordan ſe ni pokopan, a že se je začela gonja, kdo da postane njegov naslednik. Možje, ki bi radi zasedli nadškofovsko mesto, nimajo niti toliko sposobnosti, da bi vsaj čakali, da bo Jordan pokopan.

V dunajskih klerikalnih listih se je včeraj poročalo, da postane tržaški škof Nagl nadškof v Gorici, goriški prošt dr. Faidutti pa da postane škof v Trstu. Najbrže je to navaden balon d'essai; gospodine Nagl, ki ima tesne zveze z dunajskimi klerikalci in je persona gratissima pri krščanskih socijalcih, opozarja potom listov osrednjo vlado in italijanske poslance naše in jim priporoča sebe in dr. Faiduttiju. Italijanom bodeta ti dve kandidaturi gotovo ugajali. Nagl je sicer Nemec ali ne pristen, nego krščen Žid in kot tak z židovskimi elementi prepričljeni italijanski stranki prav simpatičen. Kar mu zagotavlja pa še posebno naklonjenost Italijanov, je divje, nad vse stupeno sovraštvu, ki je goji Nagl napram Slovencem. Nagl si je z začrtanjem in preganjanjem Slovencev pridobil najvnetejše prijateljstvo vseh primorskih Lahov in čisto gotovo mu pojde na vse načine na roko, da mu pomagajo v Gorico, kjer jim lahko silno mnogo koristi. Podpirali ga bodo tem rajši, ker jim priporoča za naslednika dr. Faiduttija, ki stoji v laškem taboru in je laškega mišljena.

Iz Rima ne bo odpora proti tema kandidatoma. Rim ni bil Slovencem nikdar naklonjen in nikdar pravičen, dandanes, ko išče papež zaslombe med Italijani, pa že celo ni misliti, da nam bo pravičen. Prepričani smo lahko, da se bo Rim ravnal pri imenovanju goriškega nadškofa in eventualno tržaškega škofa edinole po željah primorskih Italijanov.

Goriška nadškofija je pretežno slovenska. Tri čertine vsega prebivalstva so slovenske oziroma hravtske narodnosti in med petimi škofi sta dva

Slovenca: Mahnič in Jeglič, trije pa so bili tuje, eden Nemec Nagl in dva Italijana, Flapp in Jordan.

To vnebovijoč razmerje je posledica vladnega sistema, ki izkoriča cerkev, da z njenom pomočjo zatira Slovence in Hrvate. Nekdaj so bili vsi škofje na Primorskem Slovenci oziroma Hrvatje. Prav od časa, kar se je porodil princip, da je vsaki narodnosti varovati posestno stanje, od tedaj se roba Slovencem in Hrvatom narodna posest. Na mesto Hrvata Sterka je prišel v Trst strupeni sovražnik Slovanov, nemški Žid Nagl; na mesto Slovenca Zorna je prišel v Gorico najprej nemškutar Missia, potem pa Italijan Jordan. Tudi v Celovcu je bilo enako.

Ker je goriška nadškofija, pod katero spadajo ljubljanska, tržaška, krška in poreško-puljska škofija po ogromni večini slovenska, imamo Slovenci pravico zahtevati, da postane nadškof v Gorici pošten Slovenec. Vladi povemo odkrito, da bi imenovanje škofa Nagla za goriškega nadškofa smatrali za akt sovražnosti proti Slovencem.

Ker se gre tu za narodno zadovo, ki nima prav nobenega strankarskega pomena, upamo, da nas bodo podpirali v boju proti Naglovemu kandidaturi tudi klerikalci.

Italijanska vseučiliščna zadeva.

Trst, 9. oktobra. Kakor poroča »Piccolo«, je neki italijanski poslanec imel razgovor z cedilno osebnostjo naučnega ministra o italijanskem vseučilišču. Ta funkcionar je izjavil, da je popolnoma izključeno, da bi vlada privolila v ustavnitev dveh vseučiliščnih fakultet v Trstu, ki bi ju zdrževala tržaška občina s pomočjo ostalih italijanskih občin. Pri tej zadevi da ne igra glavne vloge denar, temu drugi merodajni oziri. Pač pa je zelo mogče, da se doseže sporazumljene glede priznanja izpitom in diplomam, ki se

pridobe na italijanskih vseučiliščih.

Kriza na Ogrskem.

Budapešta, 9. oktobra. Liberalna stranka je imela nočoj sejo, v kateri je predlagal grof Tisza resolucijo, ki pravi med drugim: »Ako se parlament z nova odgodi, isreka liberalna stranka že sedaj, da ne odobruje postopanja vlade, ki tepta naše ustavno življenje, zbranjuje parlamentarno razpravljanje o zadnjih dogodkih in velepomembnih vprašanjih ter je sploh v nasprotju z duhom ustave. — V odborovi seji združene opozicije je znanih posl. Kossuth, da so hrvaški in dalmatinski poslanci pisali s konferenco na Reki ogrski koaliciji, da želijo stopiti z njo v officialno dotiko ter odpošljijo v ta namen v Budapešto odsek petorice poslancev. Odbor ograke koalicije je sprejel to obvestilo z velikim veseljem, izjavil, da rad ustreže želji hrvaških in dalmatinskih poslancev ter odpošlje odsek sedmih poslancev.

Rumunska propaganda v Makedoniji.

Sofija, 9. oktobra. Rumunska propaganda v Makedoniji je ustavila več oboroženih čet ter jih poslala med Kucovalahe, da jih prisilijo, se priznavati za Rumune. Čete vodita dva bivša zloglasna roparja Kalogiros in Zidros. Tudi ostali člani teh čet so večinoma roparji »po poklicu«, in sicer najeti Albanci. Upravičeno trepeče prebilavstvo pred takimi četami ter se izreka za rumunsko narodnost, da si reši le življenje in imetje.

Spor med Rumunsko in Grško.

Bukareš, 9. oktobra. Rumunska vlada je poslala v Atene tajnika poslanstva, da odpove trgovinsko pogodbo, ki je bila sklenjena izpitom in diplomam, ki se

četek represalijam, ki se bodo še stopnjevale. Prva posledica odpovedane trgovinske pogodbe je, da se odvzame grškim cerkvenim občinam na rumunskih tleh avtorizacija.

Krvavi izgredi v Moskvi.

Moskva, 9. oktobra. Na strani strijalkočih se bojujejo tudi ženske in moščani. Na Tverskaji je bila včeraj prvega bitka. Na eni strani je bilo do 10.000 strijalkočih, na drugi strani pa bataljon vojakov. Vojski so najprej streljali v zrak, petem pa opetovano v množico. Med ubitimi je tudi več žensk in otrok. Na perutoinskem trgu je bilo med kosake vrženih več bomb. Devet kosakov je bilo ubitih.

Rusija napram Finski.

Petrograd, 9. oktobra. Kakor znano, je izdala ruska vlada l. 1900 za Finsko jezikovno naredbo, ki je razburila Fine ter bila neposredni povod vsem nemirom, zarotam in atentatom. Ravnokar pa je ruska vlada to naredbo spremnila v prilog finskemu jekiku. Dovoljeno je senatu, da dopisuje z občinami v finskem jekiku, kakor sploh smejo avtonomne oblasti in zasebniki poljubno rabiti napram vsem uradom, za katere ni izrecno določena ruščina, finski ali švedski jekik. Vkljub temu vre na Finsem ter je knez Obolenski proroka, da bo na Finsem umorjenih še par gubernatorjev.

Protivojaške demonstracije na Francoskem.

Pariz, 9. oktobra. Francoski klerikalci in socialisti so si izmisličili posebno agitacijsko sredstvo, da bi spravljali republikansko vlado v zadrugo. Ustanovila se je »protivojaška zvezka«, ki razvija ravnou sedaj, ko dohaja vojaški novinci k armadi, svoje delovanje. Na kolodvori in drugih javnih prostorih, kjer prihajajo mimo novinci, nabijajo le-

pake, v katerih pozivajo novince, naj ne gredo v vojaško službo, naj pomeđejo orožje od sebe ter dezertujejo. Po vseh mestih so zapri že več takih agitatorjev.

Dopisi.

Iz tržaške okolice. Že mnogi razumniki so svarili posestnike tržaške okolice, naj bodo previdni pri prodajanju zemljišč, da se jim ne bode treba pozneje kesati narejene pogodbe in — imeli so popolnoma prav, kar je razvidno iz nastopnega: Ob morskom obrežju v bližini gradu Miramar, se vrši zadnji čas precej živahn kupčija s tamošnjimi zemljišči. Bližnja morska kopelj z dokaj čisto vodo, kamor zahaja v poletnem času že sedaj mnogo meščanov se kopat, želesnični postaji Miramar in Griljan, lepa solna lega v zavetju, bujna rast trte, oljke in druga sadja, dejstvo, da razni zemljemerji tam okoli merijo svet v gotove namene in še druge okolnosti so dale povod, da si želi marsikdo imeti v taki poziciji čimveč sveta za vsak slučaj. Ljubi kmetovalec, ki ti je narava podlila tako diven košček zemlje, bodi pameten in previden pri oddajanju zemljišča v druge roke; nevern sladkim besedam, s katerimi te vabijo nekateri v past, tudi naj ti ne imponira ošaben nastop kakega petelina, kateri te skuša omamiti, da bi mu za sramotno nizko ceno odstopil ta lep kraj, to bo dočo okoličansko „Opatijsko“. Svetle krone, s katerimi se ta ali oni baha, in ti ponuja z svojo ped zemlje, naj te ne preslepijo. Pomisliti je, da denar se kmalu izda in potem boš morda prisiljen kopati in »pašnati« na pekem solneu za malo plačo ravno onim, katerim si za nizko ceno prodal svoje imetje; takrat izvestno porosi skrivena solza tvoje razorano lice in bridki vzdušni se ti bodo izvili iz razgaljenih grudi misleč: to je bila enkrat moja last, a sedaj se koračijo in bahajo drugi po mojem. Vse to pa ti ne bode prav nič koristilo, delati boš moral kakor črna živila od zore do mraka, da se bodo drugi, ki so morda že itak vsega siti, razen časti in poklonov, ob svojih krovih žaljih redili ter napajali svoje kimave in take, ki jim hvalo pojo z buteljkami in se gostili s slastno pečenko; poleg tega se ti bodo, dragi kmetiči, še snežali v brk, ker si bil tako nerazsoden, da si jim odstopil

LISTEK.

Silva.

Novela, spisala M. Hočvarjeva.

V bolnišnici slavnega profesorja P. je vladalo živahn gibanje. Bolniki niso tega opazili; le sestre postrežnice so vedele, kaj je vzrok temu.

Ravnokar je profesor končal obiskovanje bolnikov in izginil v svojo privatno sobo, da bi se za trenutek odpošil. Zdravniški asistent v beli dolgi suknji ga je z živo govorio spremil do vrat in ko se je vrčal, je zagledal usmiljenko.

»Sestra Emilia!« je zaklical.

»Zabava gospo na številki osem,« je bil odgovor.

»Gospa si mora poiskati drugo razvedriro. Sestra Emilia naj pride takoj na številko dvajset,« je reklo zdravnik nepotrešljivo in šel dalje.

Pet minut počneje je odprla sestra Emilia vrata številke dvajset. Zdravnik je sedel zbgan pred posteljo, v kateri se je premikala črna otroška glavica po blasini semtertja. Na drugi strani je stalo mlado dekle, brkone pestunja, ki je saman sku-

šala utešiti otroka, ki je venomer jokal.

»Bogu bodi hvala, da ste tu!« je zaklical zdravnik nekako veselo, »prepustim vam tukaj otroka. Vem, da znate lepo ravnati z otroki. Zato ga umirite in dajte mu saužiti nekoliko mleka; potem pa naj zaspí, ker ima jutri veliko prestati!«

Tiho je stopila sestra k postelji in položila hladno roko na vroče čelo otrokova. Za hip je nehal ta jokati in gledal je z boječim obrazom v milo oblije sestre. Hipoma pa se obrne na desno stran.

»Kaj je z otrokom?« vpraša sestra Emilia, med tem ko gladi deklico po glavici.

»Potrebna je hitre operacije, da jo rešimo,« odgovori zdravnik, »toda dalje se ne smem tu muditi; prideš že pozneje.«

Boječe je pogledala deklico, ko je slišala, da se odpirajo vrata. Postajala pa je mirnejša, ker ni bilo več zdravnika. Sočutno se je sklonila sestra črna njen posteljo; posredilo se ji je z nečim nagovaranjem utečiti Danico in ko je zdravnik

prikimal, ko je zagledal sedeti sestro poleg postelje spečega otroka.

Z nenavadno razburjenostjo je usmiljenka gledala na bledo oblije Danice in njene tresede ustnice so se počasi premikale ...

Molila je. Le zdaj pa zdaj se je čul kak vadih in pritajen šepet, ki je motil tišino po prostoru. In kadar je utihnil ta, tedaj je zopet mirovalo in molčalo vse ...

Pestunja je brkone mislila, da mora tisto sestro zabavati. Začela je pričevanje, da je Danica edina hči gospoda Kogeja. Kakor od strele zadeta, se je Emilia zganila po vsem životu. Fran Koga! Bili so časi, ko so ji bile vse misli pri njem.

Štiri dolga leta so od tedaj minila. Kako je vse to pred njo izgnilo v temo noči ...

Črna, lepa, ravnokar dorasla deklica! Bila je krasna! Njeni črni šrevaljki so se strogo držali v drobni pesek v najfinnejših obrisih, čelo so ji vendali mehki lasje, ki niso bili pripeti in urejeni z naporom dveurnega dela. Po hrbtni so se stekali ti lasje v dve dolgi, močni kitki, katerih konca sta bila prevezana s svilnatim

trakom. In v njo se je zaljubil z vsem ognjem prve ljubezni Fran Koga,

tedaj še visokošolec.

Bil je brhek mladenič in njeve temne oči, njegova vesela narava je vsakemu ugajala, kdor je občeval z njim. Ni čuda, da se je tudi ona zaljubila vanj, ker ga je videle vsak dan.

Stanoval je v isti hiši kot ona. In ko je opazila, da se tudi on zanimal za njo, da je vse tudi on zanimal za njo, da je pogledal prav milo, tedaj se je v njenem srcu nastanila ljubezen in se vkoreninila z vso svojo močjo.

Dan po svojem ispitnu, ko se je poslavljala, stal je na malem, lepem vrtu. Mamil ga je dehteči vonj rož in zdelo se mu je vse tako lepo ...

Tedaj je z nenavadno ljubezni pritisnil na svoje srce tresede se deklico. Med poljubi ji je prisegel zvestobo. Prosil jo je, naj ga čaka, da že pride čas, ko jo bo lahko snabil. Zaupljivo ga je gledala. Fran! Samo to je rekla. Samo ta beseda je izdala njena dušavta. Ta naglas, prosed, vprašajoč, točen — ta naglas je razumel on; njegove oči niso mogle zreti v globokost in asurno čistost njenih oči.

Vedno in vedno jo je pritiskal nase, kako da bi se ne mogel ločiti, od nje, od svoje srde. Nasadnje se je vendar poslovil. Ona mu je ostala zvesta, nu je ohranila ljubezen — a on? —

Začetkomoma ji je pogostoma pisal pisma polna ljubezni. Tožil je, da ne more vsega kakor bi rad. S časoma pa ji pisal redkeje, mralo in nekako prisiljeno. Slednjič pa je dočila zadnje pismo, v katerem je trdil, da ni vsega dobro premisil

skoro zastonj svojo ped zemlje. Poudarjati je treba še enkrat, dragi okoličanski oratar, ne prenagi se; kajti pravijo, da naglica ni pridna. Drži se tega pravila povsed, zlasti še pri prodajanju svojih parcel. Ako res rabiš denar, dobiš ga lahko v raznih posojilnicah ali kje drugje, ne lezi na prag prenaglo takim, ki ti želijo na video dobro, v resnici pa bi radi spravili vse pod svoje kremlje, morda ne toliko iz lakomnosti, kolikor vsled tega, ker trpe na bolezni megalomaniji. Seveda, veden človek ne bude nikoli ničesar kupoval pod normalno ceno, a takih je dandanes malo; zatorej, dragi okoličan, misli s svojo glavo, ne daj se premotiti in naj plačani agenti še toliko skačejo okoli tebe, stoj trdno liki skala, da te ne bode bolela pozneje glava. Se je čas, da si ohraniš to ped krasne zemlje, katero si podedoval. Ako pa že ni drugače, prodaj jo, a po **primerni** ceni, da si bodes z izkupljenim denarjem faktično kaj opomogel, da te ne bodo tvoji otroci še v hladnem grobu ležečega preklinjali, ker si tako malomarno ravnal s svojim imetjem, ker si zapravil — talente, kateri so ti bili izročeni.

„Radogoj“.

Ker za dne 7. t. m. sklicani občinski zbor dijaškega podpornega društva „Radogoj“ zaradi prepide udeležbe društvenikov ni bil sklepén, sklicuje se za

v petek, dne 27. t. m.
ob sedmih zvečer

z istim dnevnim redom vnovič.

V Ljubljani, dne 10. okt. 1905.

Dr. Lovro Požar, Ivan Hribar,
t. č. tajnik. t. č. predsednik.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. oktobra.

— **Zopet nova Gleispachova hudobija.** Kadar je kako sodniško mesto na Spodnjem Stajerskem izpraznjeno, ali se šele ima izprazniti, slovenski kompetenti zmanjšajo, da bi se razpisalo, akoravno bi se to po postavi moralno zgoditi. Zagrizeni zatiratelj Slovencev je izumil novo satansko sredstvo, da zbrani izvrstno kvalifikovanim slovenskim sodnikom pristop k tem službam. Zadnji čas dobivajo namreč Gleispachovi kurzovi, ako se ima v doglednem času kako sodniško mesto izprazniti, iz pisarne e. kr. nad sodišča v Gradcu počeli sledče vsebine: »Opozariamo Vas, da se bo v kratkem sodniško mesto tam in tam izpraznilo; izvolite se po tem ravnat!« — ali z drugimi besedami: kompetiraj in mesto ti je zasigurano. To Gleispachovo postopanje je skrajna korupcija. Nemškim privržencem delijo se na tak način izvrstne službe za hrbitom desetkrat zmožnejšega Slovence, ki leta in leta z upom in strahom čaka, da se mu bo kje kako boljše mesto odprlo, katero upa svesti svojih zmožnosti dobiti. Ne boljša kvalifikacija, ne konkurenca, ampak Gleispachova korupcija utrade mesto

slovenskemu sodniku. Pod takimi razmerami mora slovenski sodnik izgubiti veselje do dela, do svoje službe. Na Stajerskem ne odločuje več pridnost in zmožnost, kurzovec mora biti in niti prosi ti ni treba za boljše mesto, naravnost ponuja se ti. In to je gol faktum, katerega vsak čas lahko podpremo z dokazi. Prekrbeli pa budem, da spravijo naši poslanci to najnovejšo Gleispachovo korupcijo v širšo javnost in povprašajo na kompetentnem mestu, ali najima še v bodoče zagrizenost in korupcija prednost pred zmožnostjo in pridnostjo naših slovenskih sodnikov.

— **Istrski deželnini zbor.** Ni še gotovo, bo li sklican istrski deželnini zbor ali ne. Minoli četrtek je tržaški namestnik princ Hohenlohe izjavil, da ne bo sklican zbor, ako ne pride do kompromisa med slovenskimi in italijanskimi poslanci. Kakor je znano, so Italijani štrajkali v zadnjem deželninem zboru radi tega, ker je vladni zastopnik odgovarjal na interpelacije na hrvatskem jeziku. Minolega četrteka so se v Trstu sestali pri gospodu namestniku trije hrvatski in trije italijanski poslanci da razpravljajo o kompromisu. Posvetovanje je trajalo od 11. do 1. in pol ure popoldne. Od hrvatske strani so se posvetovanja udeležili poslanec Spinščič, Laginja in Mandić od italijanske posl. Bartoli (predsednik kluba), Bennati in Bubba. Na posvetovanju, na katerem se je razpravljalo o jeziku na sejah v deželninem zboru, ni prišlo do sporazuma. Hrvatski poslanci nočajo nikakor popustiti, tako tudi ne Italijani. Hrvatski poslanci so tudi zahtevali, da se na začetku deželnozborskih razprav staviti na dnevni red dve točki, to je, električno železnico Matulje-Lovran in osušenje močvirja reke Mirne, kjer radi poplav trpi 50000 našega naroda.

— **Programistrskega dež. zabora,** ki sebi moral sestati okoli 25. t. m., obsegajo med drugim tudi naslednje točke: Zakonski načrt o pravnih razmerah učiteljskega objava javnih šol, zakonski načrt tičoč se ureditve plač provizoričnih učiteljev in spremenitve obstoječih določb o možtvah učiteljev, dalje glede ureditve pokojnine in prekrbovalnine ljudskošolskih učiteljev in njihovih ostalih; naposled je na dnevnem redu zakonski načrt glede reforme deželnozborske volilne pravice in najbič tudi zakonski načrt glede pogozdovanja istrskega Krasa.

— **Odlikovanje.** Gospodu c. k. sanitnemu svetniku dr. Edo Šlajmerju je podeljen kraljevi srbski red sv. Save III. razreda.

— **Solska vest.** Provizorična učiteljska v Preserju gdđ. Uršula Mazi je imenovana v isti lastnosti za Sostro.

— **Štajerska ima novega dež. šol. nadzornika.** Na novo imenovan je dosedanji dež.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Drug i del.

(Dalej.)

»Potem pridem jaz k tebi,« je tisto zaklical Majnhard. »Ne bo najučula...«

Juri je rahlo zakašljal in Katarina je hitro rekla Majnhardu:

»Ali čujete — dojilka se je prebudila! Zdaj ne morete v sobo.«

»Kdaj, moja ljuba Katarina, pa naj pridem; kar tako me vendar ne boš odslovila.«

»Pridite jutri ponoči. Jutri pravim vse, da pojdem lahko iz hiše. Pričakujte me na svojem gradiču. Vse drugo vam pove moj zvesti sluga Ivan, ki ga pošljem zdaj dol, da vam odpre vrata z vrta.«

Vse te odgovore je Katarini narekoval Juri, ki se je potem, ko je Katarina zaprla okno, hitro preoblekel kot sluga in šel na vrt. Majnhard ga v tem ni sponzal.

»Kaj mi sporoča gospodična Katarina?« je vprašal Majnhard, ko je stal z Jurjem pri vrtnih vrati.

»Gospodična pride ponoči v vaš gradič, a le s pogojem, da je ne bo

nihče videl, ko pride in nihče, ko odide. Ali mi daste častno besedo, da odstranite vse straže?«

»Dam jo.«

»Potem je vse v redu.«

Majnhard je domnevemu slugi stisnil nekaj srebrnikov v roke in je odšel.

Ko se je vrnil Juri pod Katarino okno, mu je ta zaklical:

»Zdaj pojdi tudi ti, moj lepi Juri; jaz te ljubim in misleč nate bom zaspala. Lahko noč!«

Juri tega ni pričakoval, ali vdal se je brez ugovora. Zajahal je svojo Vihero in kmalu dospel do samotne pred mestom ležeče koče, kjer ga je na pragu pričakoval Hasan.

II.

Juri je ležal na slamni v edini sobi tega ubornega pribokališča in šele tu je imel Hasan priliko, da mu je razdelil svojo skrivnost.

»Ko sva zapustila Devin, tedaj sem vedel, da je patrijarhov zastopnik Rajmondo nekaj ur poprej skrivač vodil v seboj popoljško sužnjo Zulejko. Spremljali so ga nekateri Furlani, ki so bili že dlje časa v njegovi službi. Nisem poskušal mu s silo iztrgati Zulejko iz rok, ker on

šolski nadzornik dr. Karel Tumler v Črnomicah; imel bo referat za ljudske šole kot njegov prednik Linhart. Dež. šolski nadzornik Peter Končnik bo opravljal svoje dosedanje posle. Vendar se zgode male sprememb v razdelitvi referatov.

— **Stajerske šolske vesti.** Na Šoli v Brečah je nastavljen definitivni učitelj v Laščem Franc Kresnik, provizorična učiteljica v Središču Jerca Hraščevs postane prava učiteljica istotam, ravno tako postane učiteljica suplentinja Franja Vočnjak v Ponikvi ob juž. žel. v Humu pri Ormožu pa suplentinja Marija Potrat. Definitivna učiteljica na nemški Šoli v Vojniku Pavla Cidrich je stopila v trajen pokoj.

— **Slovensko gledališče.**

Iz »Dramatičnega društva« se nam piše: Danes, dne 10. t. m., se uprizori prvič na slovenskem odu izborna francoska burka »Dobri sodniki«. Spisal jo je Aleksander Bisson, čigar duhovite veseloigre in burke so med najboljšimi francoskimi modernimi dramatskimi deli. Bisson je po dovršenih studijih postal ministriški koncipist, pa je kmalu zapustil vladno službo ter se posvetil pisateljevanju. Spisal je že mnogo veseloiger, med drugimi tudi »Kontrator sportnih vozov« in »Klofuta za 10.000 fr.« Ti veseloigri ste se že predstavljali na slovenskem odu s prav dobrim uspehom. Burka »Dober sodnik« nam predstavlja francosko sodstvo z njega senčne strani. Luhkoživi, malo bistromuni preiskovalni sodnik Leplanlois ima navado, da da vsakega ovajencev ostrati — četudi nima posebnih vzrokov, ter drži ovajencev v zaporu cele mesece, ne da bi dosegel kakšne uspehe. Zaplete se v ljubavno razmerje z lepo igralko Luce de Perrignan ter mora h koncu blamiran na svojo službo resignirati. Burka se zavri v popolno zadovoljnost dobrega sodnika. Preiskovalnega »dobrega sodnika« predstavlja nanovo angaževani, občinstvu iz prejšnjih let dobro poznani, zelo prijubljeni režiser g. Fran Lier. Vse druge vloge so v rokah skoro vsega ostalega angaževanega dramskega osobja. Igra je polna komičnih spletk in smeh provzročajočih prizorov ter pripomere gotovo, da se občinstvo par ur prav dobro zabava.

— **Mestna občina contra Kazino.** Včeraj je izšla v tej večerni vnovični pravidi, o kateri smo že obširno poročali, razsodba c. k. deželnega sodišča, s katero se je tožbi toče meste občine popolnoma in v vseh točkah ugodilo ter toženo društvo kazino obsodilo, da povrne občini 1794 K 16 vin. pravdnih stroškov. — Čim zadobi ta razsodba pravno moč, moralo bo torek društvo kazino na zahtevo mestne občine podreti verando v velikosti današnje in jo imeti od pomlad do jeseni, kadar hitro in kakor dolgo je mogoče sedeti na prostem. — Toženo društvo trdi, da je 1. prostor, na katerem stoji veranda potom inedificacije v zmislu § 418 o. d. z. s tem si pridobi v last, da je postavilo v letu 1886 še danes tam stojec verando; 2. da pa to ne, prisojstvovalo služnost postaviti verando v velikosti današnje in jo imeti od pomlad do jeseni, kadar hitro in kakor dolgo je mogoče sedeti na prostem. Ad. I. da je prisojstvovalo služnost na spornem teretu, to je na danes tlakovanim, pred drevesi s nahajajočem delu »Zvezde« postavljati stole, mize in klopi, kolikorkrat, kadar hitro in kakor dolgo je mogoče sedeti na prostem. Ad. II. da je prisojstvovalo služnost na spornem teretu, ali je mogoče na javnih prostorih kot takih bodisi potom inedificacije ali prisojstvovalo pridobiti lastninsko, oziroma tudi služnostno pravico, pod vsemi okoliščinami pa mora biti dotični pretendent pri izvrševanju dotičnih dejanj »pošten«, to je prepričan, da vrši dotično dejanje kakor njemu pristojede pravo (§§ 326, 1463 in 1477. o. d.) Toženo društvo je pridebilo v last na podlagi kupne po godbe z dne 23. decembra 1837 v njej označeni prostor nekaj kapučinskemu samostanu lastnega terena, potem ko se mu je priobdil poprej, in sicer dne 20. oktobra 1837 prepis naredbe »zdrženo dvorne pisarne na Dunaju.« Cel ta kupljeni teren v razsežnosti 775¹/₂ kvadratnih sež

stvari mestne občine ljubljanske, tožnico, zastopane po dr. Fr. Mundi oziroma dr. Karlu Trillerju, odvetniku v Ljubljani zoper društvo »Casino« v Ljubljani, toženca, zastopanega po dr. Ferdinandu Egerju, odvetniku v Ljubljani zaradi prisnanja prostosti bremen, na podstavi z obema strankama opravljene ustne rasprave razsodila: Toženo društvo »Casino« kot lastnik zemljišča vl. štev. 4 kat. obč. Kapucinsko predmestje je dolžno: 1. pripoznati bremena prostost mestni občini ljubljanski lastne pod sestrami II. k. o Kapucinsko predmestje kot javni prostor vknjižene parcele št. 160 glede na ti parcele, oziroma nje deležu št. 160/8 na vogalu kavarnice v kazinskom poslopju pritlično postavljene lesene verande ter je dolžno: a) leseno verando na zahtevo tožnega odstraniti; b) na prostoru, kjer se nahaja veranda, daljnje postavljanje miz s klopmi in stoli za goste na prepoved tožnice opustiti; 2. pripoznati bremena prostost mestni občini ljubljanski lastnega zemljišča »Zvezda« vl. št. 112 para. št. 1 kat. obč. Kapucinsko predmestje glede postavljanja miz s klopmi in stoli od kazinskega kavarnarja na prostoru pred kavarno, in sicer a) zadej za kostanjevimi drevesi in b) na tamošnjem a kamnenitimi ploščami tlakovanim prostoru pred kostanjevimi drevesi ter na tem mestnem svetu na prepoved tožnice nadaljnje postavljanje miz s klopmi in stoli za svoje goste opustiti ter 3. povrniti tožnici na 1794 K 16 vin. odmerjene pravne stroške, vse to v 14 dneh pod eksecucijo. — Razlogi. Po priznanju tožnega oziroma predloženih listinah je dokazano: I. da je zemljišče, na katerem stoji sporna veranda, del v sestramu II. javnih zemljišč vpisane osatne parcele 160 in da je II. sporno zemljišče v »Zvezdi« pod kostanjevim del na ime mestne občine ljubljanske vknjižene »Zvezde« zemljišča parcele št. 1. Toženo društvo trdi, da je 1. prostor, na katerem stoji veranda potom inedificacije v zmislu § 418 o. d. z. s tem si pridobi v last, da je postavilo v letu 1886 še danes tam stojec verando; 2. da pa to ne, prisojstvovalo služnost postaviti verando v velikosti današnje in jo imeti od pomlad do jeseni, kadar hitro in kakor dolgo je mogoče sedeti na prostem, — dalje postavljati na tem terenu mize, klopi in stole kolikorkrat, kadar hitro in kakor dolgo je mogoče sedeti na prostem. Ad. I. da je prisojstvovalo služnost na spornem teretu, to je na danes tlakovanim, pred drevesi s nahajajočem delu »Zvezde« postavljati stole, mize in klopi, kolikorkrat, kadar hitro in kakor dolgo je mogoče sedeti na prostem. Ad. II. da je prisojstvovalo služnost na spornem teretu, ali je mogoče na javnih prostorih kot takih bodisi potom inedificacije ali prisojstvovalo pridobiti lastninsko, oziroma tudi služnostno pravico, pod vsemi okoliščinami pa mora biti dotični pretendent pri izvrševanju dotičnih dejanj »pošten«, to je prepričan, da vrši dotično dejanje kakor njemu pristojede pravo (§§ 326, 1463 in 1477. o. d.) Toženo društvo je pridebilo v last na podlagi kupne po godbe z dne 23. decembra 1837 v njej označeni prostor nekaj kapučinskemu samostanu lastnega terena, potem ko se mu je priobdil poprej, in sicer dne 20. oktobra 1837 prepis naredbe »zdrženo dvorne pisarne na Dunaju.« Cel ta kupljeni teren v razsežnosti 775¹/₂ kvadratnih sež

njev se je zazidal s kazinskim poslopjem. V citirani kupni pogodbi se je zavezal mestni magistr ljubljanski kot prodajalec ob kazinskom poslopju temu v prid napraviti 8 dunajskih klatr široko cesto in jo vzdoljeti v dobro stanju, pustiti jo prosto in skrbeti za to; »dass auf dieser Strasse vor dem Casinogebäude weder eine Sperrung des Gebrauches, noch eine Hemmung des Lichtes erfahren dürfe.« Iz tega sledi, da je toženo društvo, ker spada teren, — kakor prisnano, — na katerem stoji sporna veranda, ker ravno omenjeni cesti, dobro vedelo in vedeti moral, kaj je kupilo, da je ves kupljeni teren zazidal in da je glede spornega dela od mestnega magistrata ljubljanskega po pogodbi napravljene ceste pridobil samo ravnikar označene pravice in da mu pristojajo na spornem terenu (pod I. in II.) nizake nadaljne pravice. To je toženo društvo povsem jasno izrazilo v seji dne 30. okt. 1885, — kajtgori navedeno besedilo zapisnika: »Dr. Schaeffer wünscht, dass vor Aufstellung der Veranda (i.e. der heute bestehenden) wegen der vom Statthalterprojekt in der Regelung der Fahrstrasse vor dem Casinogebäude mit dem städtischen Ingenieur da Einvernehmen gepflogen werde. — Hierauf erbieter sich der Direktor mit dem Stadt ingenieur Duffe in der angegebenen Richtung Rücksprache pflegen und hiebei auch die aus dem Kaufvertrage herrihrenden Rechte des Kasino auf den vor dem Casinogebäude liegenden Strassen terrain nachdrücklich wahren zu wollen« — je nad vse jasno. Ako bi se torej tudi smatralo, da je kupljen toženo društvo pred letom 1885 ne vedoč za določila kupne pogodbe in da je glede na § 326 o. d. z. smatrali z ozirom na nepoznane pogodbeni določili za poštenega posestnika, mu je pa glede na jasno besedilo omenjenega zapisnika vsebina citirane kupne pogodbe gotovo bila jasna in znana, torej tudi na podlagi iste pristojče mu pravice. Društvo je torej

Josipa Luckmanna sledi, da so se izvlevala vprašalna dejanja v domnevni, da se jih sme izvrševati, dokler je kompetentna oblast kakor drugod v mestu Ljubljani brez ugovora to trpela. Da je temu tako, sledi brez dvoma tudi iz tega, da je bil najemnik Miklavž Rorer zavezani v "Zvezdi" napraviti tudi oder za godbo, toraj storiti nekaj tacega, o čemur tožene društve samo ne trdi, da je imel o pravico do tega, — da je mestni magistrat ljubljanski v letu 1886 polžil šamotni tlak in da pri tem ni reflektiralo toženo društvo niti na gotovo širino niti na kakovost istega da toraj v tem primernem slučaju dokumentiral na katerikoli način svoj "animus posidendi", da so se kopili in stoli postavljeni tudi na drugih mestih v Zvezdi in ob hzinškem posloju in ne le na spornem dokaz priča Radicsi Supantschitsch da toženo društvo za pridobitev večne potrebnega postavnega predpisane stavbe nega dovoljenja ni izprosilo, — končno iz izpovede prič Lovro Malin in Antona Ažman ki soglasno potrijeta, da se je današnja veranda naročila taka, da se jo bo lahko vzel na razen in brez škode na substanci lahko preneslo, in se je tuditako napravila ter sestavila toraj predmet, ki se vsakdan more prenesti in prestaviti. Iz tega pa sledi tudi, da o kaki stavbi v smislu § 418 o. d. z. torej o pridobitvi lastnine v smislu te postavne dolobe same ob sebi ne more biti govora, in pride mnenje izvedena Lechnerja, da je sporna veranda trdna stavba in da je bila postavljena v namenu, da se jo pusti trajno na spornem terenu temmjan v postev, čim je drugi izvedene Zakotnik nasprotnega mnenja in je to njegovo mnenje podprt po izpovedah ravnokar navedenih prič in potrjeno kot nedvomno pravo. Ne glede na vse to pa je v tem slučaju uporabiti v polnem obsegu določilo postave z dne 26. septembra 1874 št. 27 dež. zak. in z dne 28. julija 1889 št. 17 deželnih zakonik za Kranjsko. Po teh postavnih določbah je v teh določilih navedeni načini uporabe javnih prostorov kakor v tem slučaju ne le prepovedan nego tudi celo kaznjiv. Da spada pod to postavno določbo tudi sporni teren v "Zvezdi", je brez vsakega dvoma, ker je to notorično priznano, in je po listinah potrjeno, da je bil ta teren prepričen od mestnega magistrata ljubljanskega javnega uporabi in je še sedaj. — Okolnost, da se te postave glede spornih predmetov dozdaj ni uporabilo, ne more na stvari nič izpremeniti, ker so te postave javnopravnega značaja in ne more iz tega, da se ni uporabljal, nikdo izvajati za se kake pravice, in je imelo toženo društvo tem manj povoda, iz te opustitve za se izvajati kake konsekvence, ker mu je bila oznanjena gori citirana naredba združene dvorne pisarne na Dunaju in ker nikakor ni moglo domnevati, da bodo hoteli tozadovni faktorji dopustiti, da se odtegne označenemu namenu zajavni promet določeno, javnosti v uporabo izročeno, in sredi mesta ljubljanskega na najbolj frekvenciranem kraju ležeče zemljišče. Iz tega razloga pa je pripovedovanje na spornem terenu torej pridobitev zasebne pravice od strani toženca nedopustna. (Odločba najvišjega sodišča z dne 11. svinča 1902 št. 1719 in 28. januarja 1903 št. 17.544) — Postavno upravičenemu tožbenemu zahtevku — in sicer v kolikor isti zadene svet v "Zvezdi" onostran kostanjev na podlagi priznanja — je bilo torej ugoditi. Izrek o stroških temelji v določilu § 41. c. p. r.

— **Ašker in dr. Tomišek.** Pod tem naslovom je prinesel včerajšnji "Agramer Tagblatt" zagovor dr. Tomiške proti podlistku, ki je bil nedavno priobčen v tem listu v zadevi znane literarne polemike o Trubarju. Polemiko zaključuje F. S. (Franjo Šelak) z nasvetom dr. Tomišku, ki ga zodrži čist, naj Aškeru pri prvem srečanju ponudi roko v spravo, da postaneta zopet dobra prijatelja, kakor sta bila do Trubarja, zakaj res bi ne bila posebno prijetna prikazan, ako bi Trubar še po stoletjih mogel resno razdržati zastavne in patriotske misle može.

— **Ljubljansko učiteljsko društvo** ima jutri, 11. t. m., ob 8. uri zvečer v "Lloydovič" restavraciji izredni občni zbor s tem spredom: 1. IV. deželna učiteljska konferenca. Poročevalci delegat g. Fran Črnagoj. 2. Deželni zbor in učiteljske plače. Poročevalci društveni tajnik g. Karel Wider. 3. Slušljnosti. Zborovanje se bo vrnilo v posebni sobi, ki ima vchod tudi z Miklošičeve ceste nasproti hotela "Unio". Z osirom na včini spored pričakuje mnogobrojne udeležbe.

— **Cena mleku** je začela padati včas zadrugi, ki so jo ustavili klerikalci. Mlekarske, ki so iz-

gubile svoje odjemalce, že hodijo po hišah in ponujajo, da bodo nosile mleko po 7 krajšev liter. Seme pripovedujejo, da bi Ljubljaničani prav lahko dosegli to nižjo ceno, če bi le malo utesnili uporabo mleka, ker producira ljubljanska okolica ogromno mnogo mleka in ima še vedno ogromen dobiček, tudi če bi mleko veljalo le 7 kr.

— **Vojna zaradi mleka.** Na trgu je bil danes mir. Pri mestni prodajalni mleka je tekla gneča, da je vsaka podiljavale mleko kar hipoma rasprodans. Ljudje so z mlekom, ki ga prodaja mestna občina, izredno zadovoljni in ga kar ne morejo prehvaliti. Mnogo ljudi je šele zdaj spoznalo, kaj je pristno mleko, in ki šele zdaj uvidevajo, kako slabo tekočino so doslej za drag denar kupovali kot mleko. Občinstvo je zdaj bolj ogroženo na okolico ljubljansko, kjer kdaj poprej, naj vidi zdaj, kako je bilo iskoristeno.

— **Mlekarska zadruga.**

Magneti in oderuh z živili v ljubljanski okolici se vedno niso izgubili upanja, da podraža mleko. Bojkot se ni posredil, ker kmetske niso vedeli, kaj bi z mlekom počeli, in so hitro nehalni s svojo vojno, ko so videli, da jih magatje goljufajo. Zdaj poskušajo podražati mleko na drug način. Ustanovili so mlekarsko zadrugo. Duša tej zadrugi je anani Seliškar, a vedeti je treba, da je Seliškar celo stvari posodil v svoje ime, za njim pa stoji "Zadržna zvezak z dr. Krekom na selu". Seliškar je revet in kdo ve, če so hlače, ki jih nosi, plascane. Prodajalne mleka, ki jih imajo, so le inenoma njegove, v resnici je pa on le služabnik "Zadržne zvezke in dr. Kreka". Klerikalci vedo, da v Ljubljani ne smej napraviti prodajalne pod svojo firmo, ker bi nihče ne hodil k njim, zato so se skrili za Seliškarjevim hrbtom. Ves dobiček od kupljenje z mlekom je imela "Zadržna zvezak" in kupljenja je bila lepa, ker je "Zadržna zvezak" dobivala neposneto mleko po 5 kr. liter, prodajala pa je posneto mleko po 8 krščarjev in še smetano posebe. Iz "Zadržne zvezke" je tudi izšla akcija za zvišanje mlečnih cen, za kar sta se zvezle posebno še baron Codelli in mlekarski nadzornik Legvart. Ker se boj za zvišanje cen ni posredil, hoče "Zadržna zvezak" po drugem potu dosegli ta namen. Ustanovila je mlekarsko zadrugo za ljubljansko okolico in Seliškar je moral odpreti tri prodajalne, kjer se prodaja mleko te zadruge po zvišani cen, namreč liter po 10 kr. Klerikalci upajo, da bodo kmetske enkrat ujeli v svoje pasti. Zadruga hoče od kmetsov jemati polno mleko po 6 kr. liter. Doselej so pristopili zadrugi še baron Codelli in nekateri taki magnati in v zvezi temu opozarjamo občinstvo na to novo spletko. Nihče naj ne kupi mleka iz teh prodajalnih, ki so last nove zadruge. Vsak krajčar, ki se ga da zaslužiti tem ljudem, je izdan na šedočem prebivalstvu ljubljanskemu. Če ljubljanske gospodinje ne bodo kupovala mleka iz te klerikalne zadruge, bodo ti oderuh z mlekom kmalu odnehalni. Torej pozor. Prodajalne zadržne zvezze oziroma Seliškarjeve zadruge so v Prešernovih ulicah, na Vodnikovem trgu in na Turškem trgu. Teh prodajalnih se je ogibati.

— **Mleko in šnops.** Piše se nam: V soboto zvečer sta se dva kmetiška zeljarja vračala iz Ljubljane domov na Posavje. Slušaj je nanesel, da sem slišal en del njuje pogovora o mleku. Oba sta bila seveda navdušena za podraženje mleka in eden kmeton je veselo dejal: »Moja baba mi je objubila, da bo meni za šnops dajala vse, kar bo več dobila za mleko kot dozdaj.« Ljubljanske gospodinje store kmeton veliko dobroto, če se ne uklonijo draženju, ker takto preprečijo, da se ne bo še več šnopsa popilo kot dozdaj.

— **Iz justične službe.** Sodni pristav dr. Anton Kuder v Mokronogu je premeščen v Črnomelj, od koder gre v Mokronog sodni pristav Martin Zwitter.

— **Narodna čitalnica v Ljubljani** priredi v soboto, dne 14. t. m. ob polu deveti uri zvečer v malu društveni dvorani "Narodnega doma" svojim članom in po njih uveljanim gostom svoj prvi "Družabni zvečer" v tekoči sezoni; sodeluje Ljubljanska društvena godba.

— **Slovensko pevsko društvo "Lipa"** priredi v soboto, dne 14. oktobra t. l. vinsko trgovatev v gostilni gospoda Poljšaka na Martinci cesti.

— **Zaročil** se je Jakob Slapar, nadušitelj na Brdu, z gospino Verico Čuškovo, hčerkko gospa Franje Čušček, vdove c. kr. sodniskoga pristava in hišne posestnico v Ljubljani.

— **Pravi prijatelj čolske mladine in ljudek prosveto** je g. Fran Žagar, tovarnar v Mariboru pri Starem trgu. Naročil je namreč na svoje stroške za staročolsko mladino še drugih 50 izvodov knjižce "Slava Prešeren". Čast takemu rodoljubu! Škoda le, da so tako redki med nami.

— **K poglavju o discipliniranju delegatov deželnih učiteljskih konferenč.** Pri sedanjem aborovanju učiteljskega društva kranjskega okraja se je sprejela sledišča resolucija: Učiteljstvo kranjskega okraja, zbrano na svojem jesenskem zborovanju v Kranju, vzpriso čolsko-izolske pleče, a vedno naračajočega dela ponovno popolnoma odbava odločen, pogumen in možat, pri vsem tem pa vendar izredno takšni nastop delegatov in delegatij ob priliki IV. deželne učiteljske konference s posebno pripombo, da v zadnjem času niso mogli boljše in izdatnejše zastopati interesov svojih volilcev.

— **Sneg v Rakitni.** V nedeljo zvečer je padlo v Rakitni toliko snega, da so bili gridi vsi beli in da je nastal čez noč prav občuten mrz.

— **Lovska vest.** V petek je ustrelil lovce gospoda Auerja Tone Zupan, kolikor tu znano, v tej okolici, prvega klijunača. Zanimivo je to, da ga je ustrelil v Begunjski dragi, kjer že od pamтивeka klijunači ni padel, in da je ta prvi v njegovem življenju, ako prem je drugi zverjadi že dokaj potstrelil. Lovski zdar!

— **Slovenska kmetska šola za Spodnje Štajersko.** Kskor znano se je v zadnjem zasedanju naročilo Štajerskemu deželu nemu občoru, naj do prihodnjega zasedanja predloži nečerte glede ustanovitve slovenske kmetske šole. Politična javnost na Slovenskem je prav radovedna, kako se bo deželni občor izvil. Najbrže bodo nekaj let iskali primeren prostor, potem nekaj let učiteljev v knjige itd. Saj vidimo, kako zviščeno značja gospoda zavlačevati celo vsako stavbo slovenske ljudeške šole, na pr. za celjsto okolico.

— **Usmiljenja vredni** so Nameci in nemščarji v Vojniku pri Celju. Kaplan Hebar je, kot vedo povedati nemški lišči, šolske stroke nemških in nemščarskih starčev zmerjal in jih do krv pretepali. Starči si niso mogli niti mor pomagati z ranjenimi otroki. Prosili (še neki?) in pritoževali so se sicer pri višinski občini, pri politični oblasti, celo do škofa so jo udarili, a vse jim nič pomagalo, nihče jih ni hotel slišati. Zato se je krajni šolski svet sam od sebe razšel! Ako so bili otroci do krv prestopeni, imeli so vidne poškodbe in njihovi starči bi sili poiskali lahko zadoščenja — pred sodiščem, ki bi gotovo obsodilo krvica! Žak niso storili tegu? Usmiljenja so po našem mnenju vredni le zato, ker so tako strašno omejeni, da si ne znajo pomagati, ko se jim godi krvava krvica!

— **Vrat si je prerezal v Celju** nemški poslovodja Alfred Kaisera. Načel ga je v gozdiču pri Št. Jozefu neki sprehajalec.

— **Zaradi znanih tržaških bomb** so stali v petek pred tržaškim sodiščem trije člani predsedstva uradno razglasenega društva "Unione Ginnastice" in sicer mestni stavbeni inženir Peter Barbich, bančna uradnika Nazarij Peterlini in Marij Pressel, ki so v predpreiskavi kot priče zaslišani govorili neresnicno. Ker so priznali svojo krivo, sta bila prva dva obsojena vsak na 14 dni, Pressel pa na 3 tedne zapora.

— **Dogovorjen dvojen samomor.** V četrtek sta se dogovorili 16letna Dominika Zubin in 17letna Terezija Ljubar, da pojedeta prostovoljno v smrt. Prva je izplila stekleničko karbolevo kislino, druga pa krehol. Prva je že umrla, a tudi drugi ni dosti upanja, da bi okrevala.

— **Zloto poroko** obhajata jutri v Šibeniku v Delmajuči nač rojak g. Ivan Vilhar in njegova gospa soproga. Nač najiskrenje čestitke! Na mnogaja leta!

— **Samomor.** Usmrtil se je na bojni ledi »Panthera« 18letni podčastnik Henrik Gorič, ker ga je njegov predstojnik tako šikaniral, da mu ni bilo mogoče več obstati.

— **S tujo uro se je postavljajal.** V nedeljo popoldne je bila na Glincah št. 8 vodovi Antonij Papstovi iz pritične sobe ukradeni srebrna ura z verižico, katero tavino je opazil Papstove oče še zvečer, ko je hotel nanjo pogledati, in takoj opozril na tavino svojo hčer. Ta je čutila popoldne, ko je bila v I. nadstropju, po pritičju, kjer ni bilo nikogar v sobi nekoga prav tiho hoditi, za kar se pa ni zmenila. Ko se je pozneje ozrla nekoliko skozi okno, je videla, da je bla ed hiši delavka Frančiška Zorčev.

Tako potem, ko je zaznala o tatvini, je sumila, da bi mogla biti navedena tatica. V pondeljek sta šli Papstova in njena sestra na semenj in tam opazili delavca Jožeta Erjaveca, ki se že na Glincah dolgo zadržuje, kako z velenim obrazom sega v čep in pogleduje na uro, katero po navadi ni imel. Pristopili sta k njemu in ga vprašali, koliko je na uru. Erjavec je njima takoj ustregel, segel v čep in privlekel iz njega Papstovo uro, na kateri je visela za verižico frankfurterica. Takoj sta ga dali aretovati. Erjavec je rekel, da mu je uro dala njegova ljubica, zgoraj navedena Zorčeva, verižico pa da je kupil nekje drugod. Takoj je bilo o tem obveščeno orožništvo na Viču, ki je začelo Zorčeva iskat. Ko je pa ta to izvedela, jo je popihala proti Ljubljani, in prišla ravno v naročje stražnika Klančičarja, ki jo je z veseljem sprejel in odpeljal v zapor. Zorčeva taj, da bi bila dala uro Erjavcu, ta pa to odločno trdi. Oddali so ju sodišču, kjer se bodeta še naprej izgovarjala ukrajeni ur. Erjavec je bil že večkrat predkazovan in je imel tudi že prepovedan povratek za mesto.

— **Tretji ptiček se je pa sam ujet.** Včeraj zjutraj je stopil v Prešernovih ulicah k brezposelnemu mizarskemu pomočniku Andreju Fabiču iz Senožeč majhen, močan možiček, se mu predstavil za detektiva in zahteval od njega delavske bukvice rekoč: »Dra ptička sem že ujet, ki sta tu kradla«. Fabič nič slabega aliča, mu je knjizico izročil, potem pa šel na Marijin trg k stražniku, kjer mu je sreča že slučaj povedal in pokazal tuje, ki je šel za njim. Ko je stražnik »detektiva« aretovan, se je našlo pri njem sedem urnih verižic, ki so namreč nekega človeka v nezvesti ležati v ti ulici in takoj obali, da je oropan. Ko ga je potem v varstvo vzele policije, se je dozgnoval, da ga niso napadli »ravbarje«, ampak se ga je bil mož le tako naletel, da ni mogel dalje, za kar bode moral tudi mož posediti.

— **Vtihotaplil** se je včeraj zjutraj v stanovanje neke stranke na Karloški cesti št. 32 neki berač in ker na bilo nikogar v sobi, je vzel na mizi ležečo denarnico, v kateri je bilo k sreči samo 92 vin. denarja. Navedeno je okoli 27 let star, srednje velikosti, črnkastega obrazu, dřih brk in nosi črno oblike. Usmovič po hišah berači in prav, da je prišel iz bolnišnice.

— **Z vozom je zadel** danes zjutraj Pod Trnčo nač Janez Jagar iz Zavogelj št. 6 v mlekarski vozišči Marije Avšičeve in Kieč, ki ga prevrnil, strl kolo in jih s tem prisadil 10 K škode.

— **Pobegnil** je včeraj od dela v Metelkovih ulicah prisiljenec Juri Kos, redom s Koroškega.

— **Delavško gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 40 Slovencev, 25 Dalmatinov in 40 Črnogorcev. V H. b. je šlo 19 Hrvatov, v Scheibbs 17, v Ljubno 10, v Inomost 20 v Hrušico 19 v Škofijo Loko pa 17. Iz Pruskega je prišlo 80 Hrvatov.

— **Izgubljene in najdene reči.** Kuharica Angela Kimovčeva je izgubila rjava denarnico, v kateri je imela okoli 16 K denarja in zlati prstan.

— **Delavški Ant. Očešnik** je načel v robu raviti zastavni listek.

— **Semenj.** Dne 9. t. m. je bilo na mesecni semenj prignanih 594 konj in volov, 423 krav in telet, skupaj 1017 glav. Kupčija je bila pri govedi kar pri konjih srednja.

Borzna poročila.

Ljubljanska

"Kreditna banka" v Ljubljani.

Uradni kurs dnev. borze 9. oktobra 1905.

Naložbeni papirji.	Denar	Blage
4% maja renta	100·40	100·60
4% srebrna renta	100·30	100·50
4% avstr. kronska renta	100·50	100·70
4% zlata	119·40	119·60
4% ogrska kronska	96·10	96·30
4% zlata	114·90	115·10
4% posojilo dežele Kranj-ke	50·99	101·
4% posojilo mesta Split	100·60	101·60
4% Zadar	100·	100·
4% bos.-herc. žel. pos. 1902	100·55	101·85
4% češka, dež. banka k. e.	100·25	100·35
4% ž. ž.	100·25	100·40
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	101·20	102·10
4% pešt. kom. k. o.	108·40	107·40
4% zast. pisma Innerst. hr.	100·50	101·50
4% ogrske cen. dež. br.	100·	100·
4% z. pu. ogr. hip. ban.	100·	100·40
4% obli. ogr. lokalnih žel. leznic d. dr.	100·	101·
4% obli. češke ind. banke	100·75	101·75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99·90	100·
4% prior. dol. žel.	99·50	100·
4% juž. žel. kup. 1/1/	319·50	321·50
4% avst. pos. za žel. p. o.	101·45	102·45

Zahvala.

Za dokaze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti našega ljubljenega sina, oziroma brata, gospoda

Matija Borštnika

paznika c. kr. tobačne tovarne

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo dragega pokojnika v večnemu počitku izrekamo vsem prijateljem in znajencem najiskrenješo zahvalo.

Posebno zahvalo izrekamo p. n. gg uradnikom v slavnemu pažniškemu osebju c. kr. tobačne tovarne za obilo udeležbo pri pogrebu in podaritev krasnega venca; osobito se pa zahvaljujemo sl. ljubljanskemu voj. veteranskemu koru za lepi in mnogobrojni nastop pod spremstvom sl. ljubljanske društvene godbe. Še enkrat: vsem udeležnikom srčna hvala!

Glince, dne 9. vinotoka 1905.

Žaljuči sorodniki.

Želod

kupuje po najvišji ceni

V. Panholzer
Predilne ulice št. 2.

ANTON ŠTIRN

čevljari v Spod. Ščaki št. 22

sprejme takoj 3262-1

več pomočnikov.

Gospodična

ki je absolvirala trgovski tečaj, zmožna slovenščine in nemščine, išče službe kot dobra moč v kontorju ali pa pri kakem odvetniku.

Kje — pove upravištvu "Slov. Naroda". 3267-1

Lepo stanovanje

s štirimi sobami in pritiklinami se odda s 1. novembrom 3268-1

v Wolfovi ulicah št. 12.
Poizve se ravnotam.

Proda se iz proste roke

hiša štev. 40

v Kamni gorici pripravna zlasti za kakega rokodelca.

Ponudbe pod "št. 40" sprejema upravištvu "Slov. Naroda".

V večjem prijaznem trgu na Gorinskem se odda v najem

hiša

z dobro vpeljano trgovino z mešanim blagom in trafiko. Hiša se pod ugodnimi in zmerimi pogoji tudi proda.

Kje, — pove upravištvu "Slov. Naroda". 3263-1

Efekti.

10-15 min. vičje.

Notar Alojzij Pegan javlja tužno vest, da je njegova hčerka

MIJA

v pondeljek po kratki a zelo mučni bolezni preminula.

Pogreb bude v torki, ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na mestno pokopališče. 3260

V Idriji, dne 9. oktobra 1905.

Tisti gospod, ki je v nedeljo v jutro v kavarni "Avstrija" zamenjal klobuk z imenom "R. Pesel", se prosi, naj ga takoj nazaj prinese, ker bi sicer moral ukreniti proti njemu druge korake. 3252

Sprejmam čvrsto

deklico

kot učenko, ki bi imela veselje do manufakturne trgovine.

Štefan Štekar

3197-3 trgovec v Ajdovščini.

Spretna prodajalka

se išče za trgovino z mešanim blagom na deželi. Biti mora dobro izurjena v prodaji manufakturnega blaga. Ozalo se bo le na prodajalke z večletno prakso in dobrimi spričevali.

Kje — pove upravištvu "Slov. Naroda". 3281-1

V Mahrovi trafiki

v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 1

se prodajajo sledeči časniki:

"Slovenski Narod", "Slovenec", "Laibacher Zeitung", "Jež", "Edinost" (Trst), "Soča" (Gorica), "Narodni Listy" (Praga), "Interessantes Blatt", "Weltblatt", "Fremdenblatt" in "Wiener Bilder". 3284-1

za vinotrče in gostilničarje.

Vprašanja na poštni predel št. 80 v Ljubljani. 3123-4

Reška veletrgovina išče za Hrvaško in Dalmacijo

potovalca

manufakturne stoke. Reflekta se na resne, prvo moč. Samci imajo prednost.

Ponudbe z navedenim plačem pod "A. L. 1000" uprav. "Sl. Naroda". 3211-2

Dobro ohranjen

trgovski puden

manufakturne stoke. Reflekta se na resne, prvo moč. Samci imajo prednost.

Ponudbe z navedenim plačem pod "A. L. 1000" uprav. "Sl. Naroda". 3211-2

J. S. Benedikt v Ljubljani.

Absolvent mojstrske šole tehničkega obrtnega muzeja na Dunaju želi vstopiti kot

Risar ali delovodja

v kako večje mizarško podjetje.

Naslov pove upravištvu "Slov. Naroda". 3225-3

Proda se

lepo posestvo

na lepem zdravem kraju na Spod.

Stajerskem, obstoječe iz lepe hiše

za stanovanje, gospodarskega posloja

in velikega sadnega in zelenjadnega vrta. Kupi se jako ugodno.

Vprašanja sprejema uprav. "Slov. Naroda". 3206-8

na lepem zdravem kraju na Spod.

Stajerskem, obstoječe iz lepe hiše

za stanovanje, gospodarskega posloja

in velikega sadnega in zelenjadnega

vrtja. Kupi se jako ugodno.

Vprašanja sprejema uprav. "Slov. Naroda". 3206-8

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-

munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev

in deviz.

Promese Izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000'—. Rezervni zaklad K 200.000'—.

Zamejova in ekskomplja

izrabane vrednostne papirje in

vnovčje zapalo kapone.

Vinkulacija in devinkulacija vojaške zemljinške kavcije.

Ekompt in inkasso menic.

Borzna narocila.

Da je predmet na vrednostne papirje.

Zavaruje strelke proti kurzni izgubi.

Promet s čeki in nakaznicami.

Da je predmet na vrednostne papirje.

Zavaruje strelke proti kurzni izgubi.

Promet s čeki in nakaznicami.

Da je predmet na vrednostne papirje.

Zavaruje strelke proti kurzni izgubi.

Promet s čeki in nakaznicami.

Da je predmet na vrednostne papirje.

Zavaruje strelke proti kurzni izgubi.

Promet s čeki in nakaznicami.

Da je predmet na vrednostne papirje.

Zavaruje strelke proti kurzni izgubi.

Promet s čeki in nakaznicami.

Da je predmet na vrednostne papirje.

Zavaruje strelke proti kurzni izgubi.

Promet s čeki in nakaznicami.

Da je predmet na vrednostne papirje.

Zavaruje strelke proti kurzni izgubi.

Promet s čeki in nakaznicami.

Da je predmet na vrednostne papirje.

Zavaruje strelke proti kurzni izgubi.

Promet s čeki in nakaznicami.

Da je predmet na vrednostne papirje.

Zavaruje strelke proti kurzni izgubi.

Promet s čeki in nakaznicami.

Da je predmet na vrednostne papirje.

Zavaruje strelke proti kurzni izgubi.

Promet s čeki in nakaznicami.

Da je predmet na vrednostne papirje.

Zavaruje strelke proti kurzni izgubi.

Promet s čeki in nakaznicami.